

MITZVA & MEANING

MITZVA #1

Tefillin

Attaching our Beliefs to our Bodies

5. תוספות – מנחות לו.

פירש בקונטרס לא סח מברך אחת בין של יד בין של ראש סח מברך שתיים להניח תפילין בשל יד ועל מצות תפילין בשל ראש.

ור"ת פירש לא סח מברך אחת לשל ראש מברך על מצות תפילין שזו היא ברכתו סח מברך ב' לשל ראש להניח ועל מצות. וכן כתב בשימושא רבא דתפילין.

6. רמב"ן – שמות יג, טז

והנה שורש המצוה הזאת שנניח כתב יציאת מצרים על היד ועל הראש כנגד הלב והמוח שהם משכנות המחשבה.

והנה נכתוב פרשת קדש והיה כי יביאך בטוטפות מפני המצוה הזאת שנצטוינו בהם לעשות יציאת מצרים טוטפות בין עינינו, ובפרשת שמע והיה אם שמוע נצטוינו שנעשה המצות גם כן טוטפות, דכתיב (דברים ו ו) והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך, והיו לטוטפות בין עיניך, ולכך אנו כותבים גם שתי הפרשיות ההן לטוטפות שהם מצות הייחוד וזכרון כל המצות ועונשן ושכרן וכל השרש באמונה.

1. דברים ו, ח

וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך:

2. שמות יג, טז

והיה לאות על ידך ולטטפת בין עיניך כי בְּחֶזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם:

3. רמב"ם הלי תפילין – הקדמה

הלכות תפילין ומזווה וספר תורה. יש בכללן חמש מצות עשה, וזהו פרטן:

(א) להיות תפילין על הראש. (ב) לקשרם על היד. (ג) לקבוע מזווה

4. תלמוד בבלי – מנחות לו.

שלח רב חייא בריה דרב הונא משמיה דרי יוחנן על תפילה של יד אומר ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו להניח תפילין על תפילין של ראש אומר ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות תפילין אביי ורבא דאמרי תרוייהו לא סח מברך אחת סח מברך שתיים תנא סח בין תפילה לתפילה עבירה היא בידו וחוזר עליה מערכי המלחמה

7. טור – אורח חיים סימן כה

ויכוין בהנחתן שצונו המקום להניח ארבע פרשיות אלו שיש בהן יחוד שמו ויציאת מצרים על הזרוע כנגד הלב ועל הראש כנגד המוח כדי שזכור יציאת מצרים על ידי נסים ונפלאות שעשה עמנו שהם מורים על יחודו שהוא יחיד בעולמו ואשר לו הכח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו

8. תלמוד בבלי – ברכות ו.

אמר רבי אבין ב"ר אדא אמר רבי יצחק ... הקדוש ברוך הוא מניח תפילין ...

אמר ליה רב נחמן בר יצחק לרב חייא בר אבין: הני תפילין דמרי עלמא מה כתיב בהו?

אמר ליה: +דברי הימים א' י"ז+ ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ

ומי משתבח קודשא בריך הוא בשבחייהו דישראל?

איין! דכתיב

+דברים כ"ו+ את ה' האמרת היום (וכתיב) וה' האמירך היום –

אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם –

אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם שנאמר +דברים ו'+ שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם שנאמר ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ...

9. מהרש"א ח"א – ברכות שם

מנין שהקב"ה מניח תפילין כו' כבר כתבו בזה סוד נסתר. אבל אני רואה בו קרוב לפשוטו כי מצות ענין תפילין הוא שיש לנו להיות דבקים בו ית' והנחתן עלינו היא משרה שכינה עלינו בשמו וד' פרשיותיה שכתוב בו מוכיחין עד"ז מצות תפילין שיהיה לישראל דביקות וקדושה בה' בכל נפשם ובכל לבבם ובכל מאודם ולעומת זה יש להקב"ה דביקות וחטיבה בישראל כמ"ש אני לדודי ודודי לי וכדמייתי שהקב"ה משתבח ומתפאר בישראל וישראל מתפארים ומשתבחים בה'

10. רמב"ם הלי תפילין – פרק ד הלכות כה-כו

קדושת תפילין קדושתן גדולה היא – שכל זמן שהתפילין בראשו של אדם ועל זרועו, הוא עניו וירא שמים, ואינו נמשך בשחוק ובשיחה בטילה ואינו מהרהר מחשבות רעות, אלא מפנה לבו בדברי האמת והצדק, לפיכך צריך אדם להשתדל להיותן עליו כל היום ... וכל הרגיל בתפילין מאריך ימים שנאמר ה' עליהם יחיו (מגמרא מנחות מד:).

11. רמב"ם הלי דעות – פרק א הלכות ה-ו

והלכת בדרכיו – כך למדו בפירוש מצוה זו: מה הוא נקרא חנון אף אתה היה חנון, מה הוא נקרא רחום אף אתה היה רחום, מה הוא נקרא קדוש אף אתה היה קדוש. ועל דרך זו קראו הנביאים לקל בכל אותן הכנויין: ארך אפים ורב חסד, צדיק וישר, תמים, גבור, וחזק, וכיוצא בהן – להודיע שהן דרכים טובים וישרים, וחייב אדם להנהיג עצמו בהן ולהדמות אליו כפי כחו.